

Bilans płatniczy Polski: nadal wysoki deficyt

(komentarz do danych NBP)

- **III kwartał 2022 roku był już piątym kwartałem z deficytem na rachunku bieżącym bilansu płatniczego. Relacja tego deficytu do PKB wyniosła 3,5 proc. Głównym powodem było utrzymywanie się w tym okresie deficytu w obrotach towarowych na skutek szybszego wzrostu dynamiki importu niż eksportu.**

Deficyt na rachunku obrotów bieżących bilansu płatniczego w III kwartale 2022 roku wyniósł 27,4 mld PLN, czyli 3,5 proc. w relacji do PKB. Pogorszenie salda obrotów bieżących w porównaniu do III kwartału 2021 roku (z 23,1 mld PLN do 27,4 mld PLN)¹. było spowodowane przede wszystkim zwiększeniem deficytu w obrotach towarowych Eksport zwiększył się o 29,7 proc, a import o 32,1 proc. Wysoką dynamikę importu (przewyższającą dynamikę eksportu) odnotowano od II kwartału 2021 r., co było spowodowane przede wszystkim wzrostem wolumenu oraz cen transakcyjnych paliw.

W III kwartale 2022 roku relacja salda obrotów bieżących do PKB (3-letnia średnia), wykorzystywana przez Komisję Europejską do wczesnej identyfikacji zagrożeń dla równowagi makroekonomicznej wyniosła -0,7 proc., znajdowała się nadal w przedziale -4 proc./+6 proc. PKB. Formalnie na bezpiecznym poziomie, ale pogarsza się systematycznie od II kwartału 2021 roku.

Nadwyżka w handlu usługami pozostała na wysokim poziomie dzięki dynamice eksportu usług przewyższającej dynamikę importu usług przy jednoczesnym wzroście obrotów. Eksport usług wzrósł o 39,7 proc. wobec wzrostu importu usług o 32,5 proc. Największą rolę odegrały usługi transportowe, podróże zagraniczne i usługi biznesowe.

Deficyt dochodów pierwotnych wzrósł w 2022 roku w porównaniu do poprzedniego roku. Przyczyniło się do tego przede wszystkim zwiększenie środków przekazywanych za granicę przez imigrantów pracujących w Polsce. Deficyt dochodów z inwestycji nieznacznie zmniejszył się bowiem w porównaniu do poprzedniego roku.

Napływ środków unijnych wyniósł 13,1 mld PLN (wzrost o 0,8 mld PLN). Fundusze o charakterze inwestycyjnym otrzymane z tytułu zakończonych i rozliczonych przedsięwzięć, które zostały zarejestrowane na rachunku kapitałowym bilansu płatniczego, wyniosły 8,0 mld PLN (wzrost o 0,4 mld PLN).

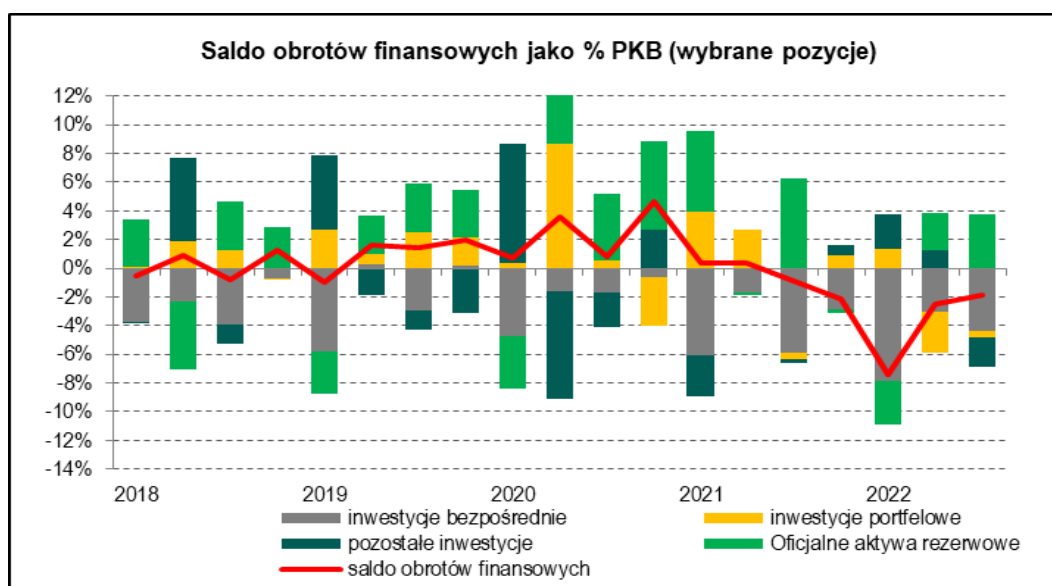
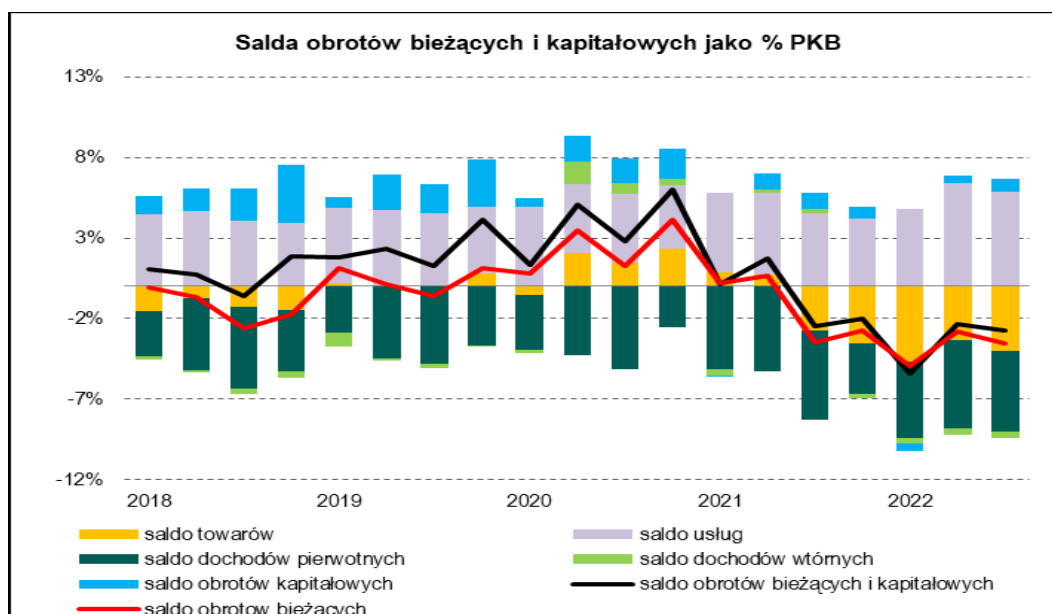
W III kwartale 2022 roku **aktywa zagraniczne netto Polski zmniejszyły się** tzn. saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego było ujemne. Zadecydowało o tym wzrost inwestycji nierezydentów w

---

¹ Wszystkie porównania w dalszej części komentarza odnoszą się do III kwartału 2021 roku.

Polsce (napływ kapitału w postaci przede wszystkim inwestycji bezpośrednich i pozostałych) przewyższający wzrost polskich inwestycji za granicą (odpływ kapitału w postaci inwestycji pozostałych i transakcji zwiększających oficjalne aktywa rezerwowe).

Zadłużenie zagraniczne brutto Polski wzrosło z 1,5 bln PLN na koniec III kwartału 2021 roku do blisko 1,7 bln PLN na koniec III kwartału 2022 roku, a jego relacja do PKB dzięki zwiększeniu wartości PKB zmniejszyła się z 55,6 proc. PKB do 53,2 proc. PKB. Relacja **międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto** do PKB poprawiła się z -40,5 proc. PKB do -33,3 proc. PKB przy poprawie jej wartości (z -1,03 bln PLN do -0,98 bln PLN). Przybliżyła to Polskę do spełnienia kryterium równowagi makroekonomicznej (-35 proc. PKB w skali roku) w stosowanej przez Komisję Europejską Procedurze Nierównowagi Makroekonomicznej (*Macroeconomic Imbalance Procedure – MIP*). Kryterium to od wejścia Polski do Unii znajdowało się poza przedziałem *MIP* obowiązującym od 2012 roku.

Źródło: opracowanie IPAG na podstawie danych NBP